

Selektif Mutizm nedir?

Selektif mutizm; bir çocuğun,ergenin evde konuşabilirken dışarda (kreş, anaokulu, okul, misafirlik gibi...) konuşamayıp susması demektir.

Selektif mutistik çocuklar evde çok yakın aile bireyleri ile rahatlıkla diyalog kurarlar. Ev sınırları dışında (genelde) anne, baba veya kardeşler ile eğer yalnız olduklarına ve kimsenin onları duymacağından emin olurlarsa konuşurlar. Bu bazen sadece fısıltı şeklindedir.

Genellikle 3-5 yaşları arasında ortaya çıkan bu durum profesyonel yardım alarak rahatlıkla atlatılabilir.

Çocuklarınıza asla kızmayın ve onları konuşmak için zorlamayın. Bu onların isteyerek yaptığı bir şey değildir. Tamamen bilinçsizce olur bu. Susulan ortamları çocuk seçmez, bunu belirleyen ve dikte eden içinde buldukları ortamdır.

Selektif mutizmin nedenleri nelerdir?

Selektif mutizmin ortaya çıkmasında tek bir neden gösterilemez. Stres, gelişimi engelleyen sınıfsal durumlar, öğrenme güçlükleri veya göçten kaynaklı uyum sorunları gibi psikolojik faktörler etkili olabildiği kadar fizyolojik bazı sorunlarda (serotin salımının azlığı, amigdalanın (korku merkezi) aşırı tepkisel reaksiyonları gibi) etkindir. Selektif mutistik olan çocuk, ergen ve yetişkinlerin çoğu korkmaya ve çekingen davranışlar göstermeye genetik olarak yatkındırlar (genetik dispozisyon).

Yabancılara karşı aşırı korku, konuşmama ve çekingen davranışlar genetik olarak aktarılmıştır. Anne-babaların ve diğer bazı yakın akrabalarında küçüklüklerinde suskun ve çekingen davranışlarının olması buna örnek verilebilir.

Selektif mutizmin meydana gelmesinde etkili olan bazı faktörlere oransal olarak :

- Dil ve konuşma bozuklukları % 21
- Göç ve iki dililik %28 / %22
- Ebeveynlerde ve yakın akrabalar da psikolojik rahatsızlıklar % 10,5
- Ebeveynlerin mutizme benzer çekingen, suskun ve utangaç kişilik yapıları

Pedagog Veysel Kızılboğa Dil & Konuşma Boz. Uzm.

info@selektifmutizm.com

Mersin/ Türkiye

(+90) 324 237 9507

www.selektifmutizm.com

Çocuğunuzun selektif mutistik olduğun nasıl anlarsınız?

Bir çocuğun selektif mutist olduğunu anlamak anne-babalar için kolay değildir. Ev gibi çocuğun kendisini güvende hissettiği ortamlarda sular seller gibi konuşan çocuk, kreşte, anaokulunda konuşmaması aile tarafından her zaman rahatlıkla farkedilebilecek bir durum değildir. Öğretmenlerle sık sık diyalogta olmak ve çocuğun konuşma davranışları hakkında düzenli bilgi almak bu açıdan önemlidir.

- belirli kişiler karşı veya belirli ortamlarda kreş gibi susma davranışı (inatla konuşmama) gözleniyorsa,
- evde normal bir şekilde konuşurken bir misafirin gelmesiyle bunu keserse,
- sosyal ortamlardan korkuyorsa, fiziksel aktivitelerden kaçınma, bisiklete binmeme, tırmanma veya kaydırdaktan kaymak istememe v.b.
- yabancılarla (teyze, hala, amca veya yakın komşular) tensel temastan kaçınma
- yalnız yatma korkusu, ara sırada olsa alt ıslatma
- ilgi odağı olmaktan korkma, başkaları beni nasıl değerlendirir!
- Özellikle kız çocuklarında gözlenen prenses tutumları: çok temiz giyinmek isteme, parkta kumda toprakta oynamaktan hoşlanmama, oyuncaklarını ve odasını çok düzenli tutma
- Belirli ortamlardaki, özellikle okuldaki suskunluğun 6 aydan daha uzun sürmesi

Selektif mutizimli çocuklar zihinsel engelli değildirler. Okula gidebilir, okuma yazma ve daha fazlasını öğrenebilirler. Sadece dışarda konuş(a)mazlar.

Mutistik çocuklar konuşabilme yeteneğine sahiptirler. Ama bu yeteneği kendileri için yabancı ortamlarda, belirli yerlerde ve/veya belirli kişilere karşı sergileyemezler. Dilsizleşirler, susarlar, taş kesilirler ve sonuçta sadece jest ve mimiklerle veya yazılı olarak anlaşma yoluna giderler.

Selektif Mutizm mi yoksa sadece utangaçlık mı?

Selektif mutizmi utangaçlık ile karıştırmayın. Sadece utangaç olan çocuklar kişilere alıştıktan ve onlara güvindikten sonra ve sık sık gittikleri ortamlar onlara artık yabancı gelmediği zaman yavaş yavaş açılır ve konuşmaya başlarlar. Buna karşın selektif mutizmli çocuklar bir kişiyi veya ortamı çok sevseler dahi konuşma becerilerini sergileyemezler.

Nasıl davranmalı ?

- Konuşmadığı için çocuğunuza küsmeyin, kızmayın ,konuşması için baskı uygulamayın ve onu asla zorlamayın,

Konuş(a)mamak çocukların bilinçli olarak seçtiği bir tutum değildir. Sız kızdırmak için seçtikleri bir taktik asla değildir.

- “Şu gün konuşacağım, şurada konuşacağım” gibi sözler verdimemeyin. Çocuklar konuşabilmeyi sizden daha çok isterler.

Ne varki bunu kendilerinde bilmediği bir nedenden dolayı o an için yapamazlar. Verdiği sözü tutamayan çocuklarda başarısızlık duygusu, konuşamayacağına yönelik inanç güçlenir.

- Hediye almak çözüm değildir. Çocuğunuza oyuncakçı dükkanı da alsanız bu şekilde bir sonuca ulaşamazsınız.

- Bu durumdan nemalanmasına izin vermeyin. Diğer çocuklarınıza nasıl davranıyorsanız onada aynı şekilde yaklaşın. Onun sorumluluklarını asla üstlenmeyin veya diğer kardeşlere bölüştürmeyin.

- Sabırlı olun, çocuğunuza zaman tanıyın, bu sorunu birlikte çözmek için onu cesaretlendirin. Bu durumla başedebilmek için yalnız olmadığını hissetmesi önemlidir.

Daha fazla bilgi için: www.selektifmutizm.com

Kimden yardım alabilirsiniz?

Çocuk psikologları, psikiyatristleri, dil ve konuşma bozuklukları uzmanlarından destek alabilirsiniz. Tedaviye ne kadar erken başlamak, sorun rahat ve erken daha rahat ve hızlı çözülmesine katkı sağlar. Terapi disiplinleri arası işbirliği ile daha hızlı bir şekilde başarıya ulaşır. Okul, doktor ve aile terapi sürecine dahil edilmelidir.

Görüşüğünüz uzmanın selektif mutizm tanımı ve tedavisi hakkında bilgi sahibi olup olmadığını sorunuz.

Hazırlayan: Pedagog Veysel Kızılboğa, dil & konuşma boz. Uzm.
Kaynaklar: Hartmann, B. (1997). Mutismus; Zur Theorie und Kasuistik des totalen und elektiven Mutismus (4. Überbearb. und ew. Aufl.) Edition Marhold, Berlin-----Hartman, B. (2006). Gesichter des Schweigens (1. Aufl.). Schulz-Kirchner Verlag, Idstein-----Katz-Bernstein, N. (2007). Selektiver Mutismus bei Kindern (2. Aufl.) Reinhardt Verlag, München-----selektif Mutizm eğitim seminerinden Dr. Hartmann'ın eğitim notları, 2009, 04 Ulm/ Almanya